

Göteborgs kommun

vastragoteborg@vastra.goteborg.se

Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Fiskebäcksskolan F-5
i Göteborgs kommun

Uppföljning av tillsyn i Fiskebäcksskolan F-5

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Göteborgs kommun under hösten 2015. Skolinspektionen fattade den 8 december 2015 beslut efter tillsyn för Fiskebäcksskolan F-5. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Göteborgs kommun inkom med den 16 mars och den 22 april 2016 samt de intervjuer som genomförts vid ett uppföljningsbesök på Fiskebäcksskolan den 7 juni 2016.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej tillfullo åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde		Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande			
	I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.	Föreläggande	2016-12-01
2. Extra anpassningar och särskilt stöd			
	Ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.	Föreläggande	2016-12-01
4. Trygghet, studiero och åtgärder			

mot kränkande behandling			
	Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.	Föreläggande	2016-12-01
5. Förutsättningar för lärande och trygghet			
	Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen.	Föreläggande	2016-12-01

Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde		Typ av ingripande
2. Extra anpassningar och särskilt stöd		
	Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.	Brist avhjälp

Skolinspektionens avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjälpas.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälp samtliga påtalade brister. Skolinspektionen

förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa de brister som kvarstår.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att senast den 1 december 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper)

Åtgärder

Lärarna ska, i undervisningen, ta hänsyn till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande föreligger brister i undervisningen på skolenheten. Detta eftersom det vid uppföljningsbesöket har framkommit att alla elever i de lägre årskurserna inte ges en individanpassad undervisning. Framförallt gäller det elever som utvecklas snabbt i undervisningen som inte i tillräcklig utsträckning ges stimulans och utmaningar för att nå längre i sitt lärande. Bland annat har elever berättat att de exempelvis inte kan få svårare uppgifter även om de vill det.

Av Skolinspektionens tillsyn under hösten 2015 framkom att det fanns brister i undervisningen på skolenheten eftersom alla lärare inte anpassade undervisningen efter elevernas olika behov och förutsättningar. Detta eftersom varken elever som behövde mer stöd i sitt lärande eller elever som lätt nådde kunskapskraven alltid fick det stöd eller den extra stimulans och utmaningar som de behövde av lärarna. Skolinspektionen förelade därför i beslut den 8 december 2015 Göteborgs kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Göteborgs kommun har den 16 mars 2016 inkommit med en redovisning av de åtgärder som vidtagits med anledning av Skolinspektionens föreläggande den 8 december 2015. Av denna redovisning framgår följande. Förstelärarna på skolan fick under hösten 2015 i uppdrag av rektorn att ta fram matriser för ämnena matematik, svenska och engelska som ska kopplas samman med elevernas individuella utvecklingsplaner (IUP: er). Syftet med matriserna är att tydliggöra kunskapskraven för eleverna i respektive ämne. Lärarna kommer sedan att gå igenom matriserna med eleven och förklara vad eleven behöver uppnå för att klara kunskapskraven. I detta arbete ingår också att läraren ska arbeta aktivt med elevens IUP. Rektorn kommer även avsätta tid i schemat för lärare och elever för att förbättra förutsättningarna att individanpassa undervisningen ytterligare efter varje elevs behov. Eleverna ska ges inflytande över undervisningen på både individ- och gruppnivå. Rektorn har ändrat organiseringen av utvecklingssamtalen så att dessa ligger i början av varje termin för att underlätta lärarnas arbete med uppföljning och bedömning av eleverna. Rektorn bedömer vidare att lärarnas kunskaper om formativ bedömning behöver ökas för att kunna ge eleverna rätt förutsättningar att utvecklas i skolan. Förstelärarna på skolan har av den anledningen under vårterminen 2016 fått i uppgift av rektorn att tillsammans med lärarna i arbetslagen ta fram lämpliga arbetssätt för formativ bedömning i varje ämne. Arbetssätten kommer att implementeras under hösten 2016 och följas upp i samband med att skolans årsrapport för 2016 skrivs.

Skolinspektionen har den 7 juni 2016 genomfört ett uppföljningsbesök på skolenheten. Vid besöket har rektorn, representanter för elevhälsan, lärare och elever intervjuats.

Rektorn uppger vid intervju att det inte är några problem med individanpassningen av undervisningen i årskurserna 4-5. Detta bekräftas även av vad som framkommer vid intervjuer med eleverna i årskurs 5 och lärare som undervisar i årskurserna 4-5. Rektorn berättar dock att skolan ännu inte ger alla elever i årskurserna F-3 en individanpassad undervisning. Anledningen till det är enligt rektorn att de lärare och fritidspedagoger som undervisar de eleverna ännu inte ändrat sitt förhållningssätt i undervisningen och att de sinsemellan ännu inte samverkar i tillräcklig utsträckning. Rektorn

uppgger att lärarna i större utsträckning behöver ta reda på vad elevgruppen har för behov och sedan prata om det i arbetslaget. Enligt rektorn finns tid avsatt för att lösa detta, men förankringen hos lärarna saknas fullt ut. Rektorn berättar att han gett några lärare i uppdrag att skriva loggböcker för att på så vis kunna ta reda på om eleverna får tillräckligt med stöd av lärarna i klassrummet. Enligt rektorn blev den slutsatsen han kunde dra utifrån detta att lärarna har en rimlig arbetssituation och borde hinna med att stötta alla elever.

Elever i årskurs 1 berättar vid intervju att de fortfarande inte tycker att de får det stöd och den hjälp som de behöver i klassrummet av sina lärare. En elev berättar att väntetiden för att få hjälp av läraren ofta är lång eftersom många elever behöver hjälp samtidigt. Lärarna som undervisar i årskurserna F-3 uppgger att de försöker anpassa undervisningen efter elevens individuella behov så gott det går och att de gör extra anpassningar för elever med behov av det. Lärarna tillägger dock att det fortfarande är svårt att räkna till för alla elever, trots tillgången till specialpedagogiskt stöd på lektionstiden, eftersom det är så många elever i klasserna. Lärarna berättar vidare att de måste använda sin planeringstid för att hinna hjälpa eleverna med konsekvensen att diskussionstiden kollegorna emellan förvinns.

Rektorn berättar att lärarna som undervisar de yngre eleverna på skolan fortfarande inte fullt ut stimulerar alla elever som utvecklas snabbt i undervisningen. Detta bekräftas av elever i årskurserna 1-3 som exempelvis berättar att de inte kan få svårare uppgifter om de skulle vilja det. Eleverna berättar också att de extra uppgifter de kan få inte alltid är svårare utformade, utan att de ibland istället kan vara enklare utformade jämfört med övriga uppgifter. Lärarna som undervisar årskurserna F-3 berättar att de gör på olika sätt för att stimulera elever som utvecklas snabbt i undervisningen. Någon lärare berättar att hen har en baskurs som alla elever ska göra, och de som klarar baskursen kan få mer utmaningar. En annan lärare berättar att om det finns flera elever som vill ha extra stimulans kan de få uppgifter att diskutera i grupp, men att hen inte hinner stötta dessa elever tillräckligt.

Motivering till val av verktyg

Göteborgs kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Göteborgs kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 5a § skollagen)

Åtgärder

Rektorn ska se till att när det befaras att en elev riskerar att inte uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska eleven ges skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att det, trots att insatser gjorts, fortfarande finns brister i arbetet med att ge eleverna extra anpassningar. Bedömningen görs mot bakgrund av att det fortfarande inte ges tillräckligt stöd i form av extra anpassningar till elever i årskurserna F-3. Varken lärarna, specialpedagogen eller specialläraren hinner med att hjälpa alla elever som är i behov av extra anpassningar. Skolans nya arbetssätt kring bl.a. extra anpassningar har inte heller implementerats full ut bland samtliga lärare och det saknas därför förtrogenhet i detta arbete hos alla lärare på skolan samt att arbetet med extra anpassningar behöver förtydligas i skolans nya elevhälsoplan.

Vid Skolinspektionens tillsyn under hösten 2015 framkom att det fanns brister i att skyndsamt erbjuda extra anpassningar till alla elever inom den ordinarie undervisningen. Utredningen visade, bland annat, att inte alla lärare hann med att anpassa undervisningen och inte alltid visste hur de skulle arbeta med extra

anpassningar. Skolinspektionen förelade därför i beslut den 8 december 2015 Göteborgs kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Göteborgs kommun har den 16 mars 2016 inkommit med en redovisning av de åtgärder som vidtagits med anledning av Skolinspektionens föreläggande den 8 december 2015. Göteborgs kommun har även inkommit med en komplettering av dokumentet "Plan som stöd och förtydligande i arbetet med Barn och elevers utveckling mot målen" den 22 april 2016. Av denna redovisning framgår, bland annat, följande. Rektorn har tillsammans med EHT påbörjat arbetet med att ta fram en tydlig ärendegång för elever som är i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. I dokumentet "Plan som stöd och förtydligande i arbetet med Barn och elevers utveckling mot målen" beskrivs denna ärendegång hur lärarna ska arbeta med att upptäcka och utreda elever som är i behov av särskilt stöd. I redovisningen går det utläsa att kontinuerliga avstämningar av hur arbetet fungerar kommer att genomföras under året, och arbetet kommer slutligen att utvärderas i skolans årsrapport 2016. I redovisningen framgår det att målet med ärendegången är att den ska skapa ett arbetssätt så att alla elever på skolan som är i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd ska få det inom rimlig tid.

I dokumentet "Plan som stöd och förtydligande i arbetet med Barn och elevers utveckling mot målen" framgår inte skolans nya rutiner för hur lärarna konkret ska arbeta med extra anpassningar. I dokumentet framgår heller inte den "verktygslåda" som innehåller exempel på extra anpassningar som tagits fram för att underlätta lärarnas arbete med extra anpassningar.

Skolinspektionen har den 7 juni 2016 genomfört ett uppföljningsbesök på skolenheten. Vid besöket har rektorn, lärare, representanter för elevhälsan och elever intervjuats.

Lärare i årskurserna F-3 uppger vid intervju att det fortfarande inte finns tillräckligt med stöd för alla elever som är i behov av extra anpassningar. Lärarna tillägger att de gör så gott de kan i arbetet med att ge extra anpassningar till elever som är i behov av det. Lärarna berättar dock att de har svårt att få tiden att räcka till för alla elever, trots att de har tillgång specialpedagogiskt stöd under lektionstiden, eftersom det är så många elever i klasserna. Specialpedagogen har extra anpassningar i alla klasser, men hon hinner inte med att hjälpa alla elever som är i behov av extra anpassningar, berättar lärarna. Specialläraren bekräftar att även hon har svårt att hinna med att möta elevernas behov av extra anpassningar. Specialläraren hinner inte arbeta med alla elever som behöver stöd utan det läggs till viss del över på klassföreståndaren. Specialläraren tillägger att de elever som har störst

stödbehov får stöd medan de elever som har mindre stödbehov har specialläraren inte möjlighet att stötta i någon större utsträckning.

Rektorn uppger vid intervju att, det vid tiden för uppföljningsbesöket, inte finns någon förtrogenhet hos personalen kring skolans nya rutiner i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Rektorn tillägger att implementeringen av de nya rutinerna är det stora arbetet som måste göras av personalen och att implementeringen hittills varit att personalen ska läsa igenom planen. De båda lärargrupperna som undervisar på skolan bekräftar att de varken har tagit del av eller börjat arbeta efter skolans nya plan men att de vet att den finns. Lärarnas redogörelse intygas av elevhälsans representanter som berättar att planens arbetsgång ska sätts på skolan inom kort.

Motivering till val av verktyg

Göteborgs kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Göteborgs kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

Rektor ska se till att utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att det, trots att insatser gjorts, fortfarande finns brister i elevernas skolmiljö när det gäller trygghet och studiero. Bedömningen görs mot bakgrund av att studieron för eleverna i de lägre årskurserna ännu

inte är tillfredsställande eftersom det förekommer att elever under lektionstid stör andra elever genom att springa runt i klassrummet, sjunga och prata med andra elever om saker som inte rör undervisningen. Vidare finns det elever i de lägre årskurserna som känner sig otrygga på grund av rädsla för äldre elever och att det finns elever som slåss och retas. Trots att situationen på skolenheten i viss mån förbättras, kan eleverna inte anses tillförsäkrade en skolmiljö som uppfyller författningarnas krav.

Vid Skolinspektionens tillsyn under hösten 2015 framkom att det fanns brister i skolmiljön eftersom eleverna i främst de lägre årskurserna inte fick den studiero de har rätt till och inte heller alltid kände sig trygga eftersom de ibland blev utsatta för kränkande behandling av äldre elever på skolan. Skolinspektionen förelade därför i beslut den 8 december 2015 Göteborgs kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Göteborgs kommun har den 16 mars 2016 inkommit med en redovisning av de åtgärder som vidtagits med anledning av Skolinspektionens föreläggande den 8 december 2015 av vilken det framgår följande. För att alla elever ska få en trygg skolmiljö har en rastvakt placerats vid fotbollsplanen på rektorns initiativ och det har också upprättats ett schema för när respektive klass får använda fotbollsplanen. Denna åtgärd kommer att följas upp i samband med att nästa läsårsplan mot kränkande behandling och diskriminering upprättas i augusti 2016. Matsalen har identifierats som en otrygg plats eftersom det är ett ständigt flöde av elever som vill låna böcker i utrymmet "Kunskapshavet" som är kombinerat bibliotek och matsal. Skolan har fått centrala medel för att rusta upp utrymmet med skärmar och möbler. Biblioteket kommer att förskjutas till utrymmet "lilla kunskapshavet" under vårterminen 2016. Dessa åtgärder kommer att utvärderas i augusti 2016 i samband med att planen mot kränkande behandling och diskriminering upprättas. En ytterligare åtgärd är att all personal på skolan tillsammans kommer genomgå en fortbildning i systemteoretiskt förhållningssätt, under våren 2016, som kommer innehålla konflikthantering och värdegrundsarbete. Planen mot kränkande behandling och diskriminering måste implementeras mer enligt rektorn. Av den anledningen har varje klasslärare fått i uppgift av rektor att under vårterminen 2016 aktivt gå igenom planen mot kränkande behandling och arbeta med innehållet. Resultatet av arbetet kommer att följas upp i de årliga elevenkäterna för årskurs 2 och 5 samt genom sociogram och kartläggning av otrygga platser för alla årskurser. Skolan kommer att analysera och vidta ytterligare åtgärder i samband med upprättandet av plan mot kränkande behandling och diskriminering som kommer upprättas i augusti 2016.

Skolinspektionen har den 7 juni 2016 genomfört ett uppföljningsbesök på skolenheten. Vid besöket har rektorn, lärare, representanter för elevhälsan och elever intervjuats.

Eleverna i årskurserna 1-3 berättar i intervju att det fortfarande inte råder studiero under lektionerna. Det finns elever som springer runt under lektionerna och elever som stör studieron genom att de sjunger sånger från spel eller pratar med varandra om andra saker, berättar eleverna. De yngre eleverna uppger att det blir bättre studiero för stunden när lärarna säger ifrån, men att den försämras igen efter kort tid.

Rektorn berättar vid intervju att studieron har blivit bättre på skolan jämfört med i höstas eftersom lärarna har samarbetat mer, men att det fortfarande inte är helt bra i förskoleklasserna och i årskurs 3. Elevhälsans representanter och lärarna som undervisar i årskurserna F-3 intygar att det allmänt sett har blivit bättre studiero på skolan jämfört med tidigare men att det fortfarande finns någon klass som har mindre bra studiero.

Både rektorn, lärarna och en majoritet av eleverna uppger att tryggheten blivit bättre på skolan sedan i höstas och att lärarna har börjat säga ifrån mer och att de har mer uppsikt över eleverna än tidigare under rasterna. Eleverna, lärarna och rektorn berättar även att skolans plan mot kränkande behandling och diskriminering har diskuterats i skolans klasser. Situationen i det kombinerade biblioteket och matsalen har också förbättrats sedan i höstas berättar rektorn och eleverna. Några av eleverna i årskurserna 1-3 uppger dock vid intervju att det fortfarande är bråkigt på skolan, att det händer att elever slår andra elever av ilska och även att i synnerhet äldre elever fortfarande retas. De yngre eleverna uppger att de är rädda för de äldre eleverna på skolan.

Lärarna som undervisar årskurserna F-3 berättar att skolans otrygghet inte är löst ännu, men tillägger att det inte är alla elever som är utsatta. I intervju med elevhälsans representanter uppger de att det fortfarande finns elever i de lägre årskurserna som är rädda för några av de äldre eleverna på skolan. De stora eleverna kan bli högljudda och det tror elevhälsans representanter kan vara en bidragande orsak till de yngre elevernas rädsla. Lärarna uppger att de har fått kännedom om att det finns äldre elever på skolan som de yngre eleverna undviker att möta. Elevhälsans representanter och lärarna påpekar också att de äldre elevernas utrymme på skolan har begränsats sedan skolans kafé stängdes, vilket medfört att dessa elever vistas mer i samma utrymmen som de yngre eleverna på skolan.

Motivering till val av verktyg

Göteborgs kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Göteborgs kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. (Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)

Åtgärder

Lärarna vid skolenheten ska samverka med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande finns brister i lärarnas samverkan för att nå utbildningsmålen. Bedömningen görs framförallt mot bakgrund av att något samarbete mellan lärarna för förskoleklasserna och lärarna i grundskolans lägre årskurser ännu inte påbörjats i större utsträckning. De åtgärder som skolan har vidtagit har inte varit tillräckliga. Skolinspektionen kan därmed konstatera att skollagens krav på att lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen inte uppfylls.

Vid Skolinspektionens tillsyn under hösten 2015 framkom att det fanns brister i samverkan mellan lärare för att utveckla och utvärdera undervisningen. Bristen gällde främst lärarna som undervisade i de lägre årskurserna på skolan och personalen i förskoleklasserna som inte gavs förutsättningar att träffas i den

utsträckning som krävdes. Skolinspektionen förelade därför i beslut den 8 december 2015 Göteborgs kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Göteborgs kommun inkom den 16 mars 2016 med en redovisning av de åtgärder som vidtagits och inkom också med en komplettering av Elevhälsoplanen för Fiskebäcksskolan F-5 den 22 april 2016 med anledning av Skolinspektionens föreläggande. I skolans redovisning anges att lärare och fritidspersonal på skolan regelbundet har träffat sina kommande elever i förskoleklasserna med syfte att skapa en bra relation sedan hösten 2015. I samband med arbetslagsträffar och studiedagar sker en dialog kring hur enskilda elevers lärande fortskrider från förskoleklass till årskurs 1. Rektorn anser att denna dialog behöver förstärkas under året eftersom skolan kommer starta en ytterligare förskoleklass hösten 2016. Fler fritidspedagoger behöver anställas som ska arbeta med stöd för förskoleklasserna och ansvara för fritids. Det innebär att förskolelärarna kan friläggas och delta i övriga lärares planering och utvärderingsarbete. Arbetet kommer att följas upp i samband med medarbetarsamtal under hösten 2016 och kommer sammanfattas i skolan årsrapport 2016.

Skolinspektionen har den 7 juni 2016 genomfört ett uppföljningsbesök på skolenheten. Vid besöket har rektorn, lärare, representanter för elevhälsan och elever intervjuats. I intervjun med lärarna som undervisar i årskurserna F-3 framkommer att samarbetet mellan förskoleklasserna och grundskolan inte har förändrats sedan Skolinspektionens besök hösten 2015. Förskoleklasslärarna är fortfarande inte med i något samarbete men har fått löfte om att det ska förbättras under hösten 2016, men har inte rent konkret fått reda på hur det kommer gå till. Rektorn berättar att förskoleklassens personal har getts möjligheten att delta i grundskolelärarnas planerings- och utvärderingsarbete och att samarbetet har påbörjats men behöver utvecklas.

Motivering till val av verktyg

Göteborgs kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Göteborgs kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Avhjälpt brist i verksamheten

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciell lärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Göteborgs kommun avhjälpt denna brist.

Motivering

Skolinspektionen bedömer utifrån huvudmannens redovisning och det uppföljningsbesök som genomförts på Fiskebäcksskolan F-5 att tillräckliga åtgärder vidtagits för att bristen avseende särskilt stöd kan avhjälpas. Bedömningen görs eftersom intervjuade grupper beskriver att arbetet med extra anpassningar förbättrats. Det finns också rutiner och arbetssätt för att säkerställa att de elever som kan ha behov av särskilt stöd uppmärksammas och att behoven utreds. Detta är en förutsättning för att eleverna ska kunna ges det särskilda stöd de har rätt till.

Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen avseende de brister som bedöms som avhjälpta.

Beslut

2016-08-31

15 (15)

Dnr 43-2015:4636

På Skolinspektionens vägnar

Fredrik Mattsson
Enhetschef

Anders Bengtsson
Föredragande